

ŽUPANIJSKO NATJECANJE IZ GEOGRAFIJE 2022. GODINE

ISPIT

5. razred

Zadaci se pregledavaju u ispitu ispisanim u boji, a odgovori se upisuju u list za odgovore **kemijskom olovkom s plavom tintom koja se ne briše**. Uporaba obične olovke i crvene ili neke druge boje tinte (osim plave) rezultira diskvalifikacijom učenika. Odgovori učenika moraju biti čitljivo napisani pisanim slovima, jedino u zadatcima u kojima je odgovor jedno slovo dopuštena je uporaba čitljivo napisanog velikog tiskanog slova.

Na svakoj stranici lista za odgovore upiši zaporku.

Zadatke rješavaj prema uputi ispred svake skupine zadataka.

Za rješavanje zadataka predviđeno je **75 minuta**.

Za vrijeme pisanja ispita ne smije se koristiti ništa osim navedenoga pribora za pisanje. Ova odredba podrazumijeva da natjecatelji ne smiju kod sebe (na sebi, ispod, u svojoj odjeći i slično) imati predmete koji na bilo koji način mogu dovesti u sumnju pravilno provođenje natjecanja. Učenici se **ne smiju** služiti atlasom ni zidnom kartom. Kartografski i grafički prilozi nužni za rješavanje zadataka sastavni su dio ispita.

Uz ispit, list za odgovore i pribor za pisanje, za vrijeme pisanja ispita natjecatelj može koristiti list A4 formata dodijeljen od povjerenstva u ispitnoj prostoriji i ovjeren pečatom škole.

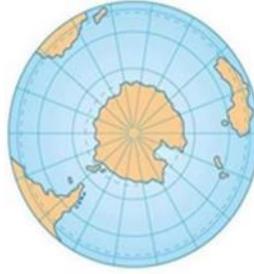
Učenicima se dopušta pisanje po marginama i praznim stranicama lista za odgovore bez oduzimanja bodova i/ili diskvalifikacije.

Potpuno ispravno riješeni zadaci, upisani prema uputi za rješavanje, vrednuju se s jednim, dva ili tri boda. U djelomično ispravno riješenim zadatcima boduju se ispravno riješene čestice, ako nije bilo korekcije odgovora u tim česticama. Netočno riješeni zadatci i naknadno ispravljeni odgovori te odgovori koji su pisani velikim tiskanim slovima ili kombinacijom tiskanih i pisanih slova, kao i odgovori u zagradama ne vrednuju se.

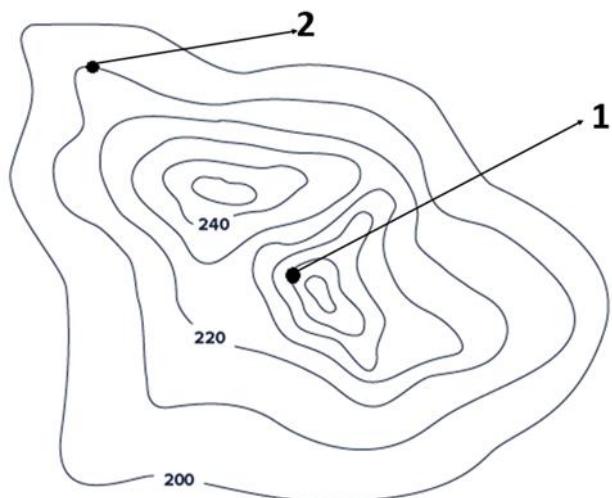
Po isteku vremena za rješavanje zadataka, list s odgovorima od učenika preuzima povjerenstvo u ispitnoj prostoriji. Učenici koji županijskom natjecanju pristupaju iz izolacije šalju fotografirani ili skenirani list s odgovorima ili list s odgovorima isписан na računalu na e-mail adresu/kontakt povjerenstva od kojeg su primili ispitne materijale.

PRVA DVA ZADATKA RIJEŠI POMOĆU PRILOŽENIH GRAFIČKIH PRILOGA.

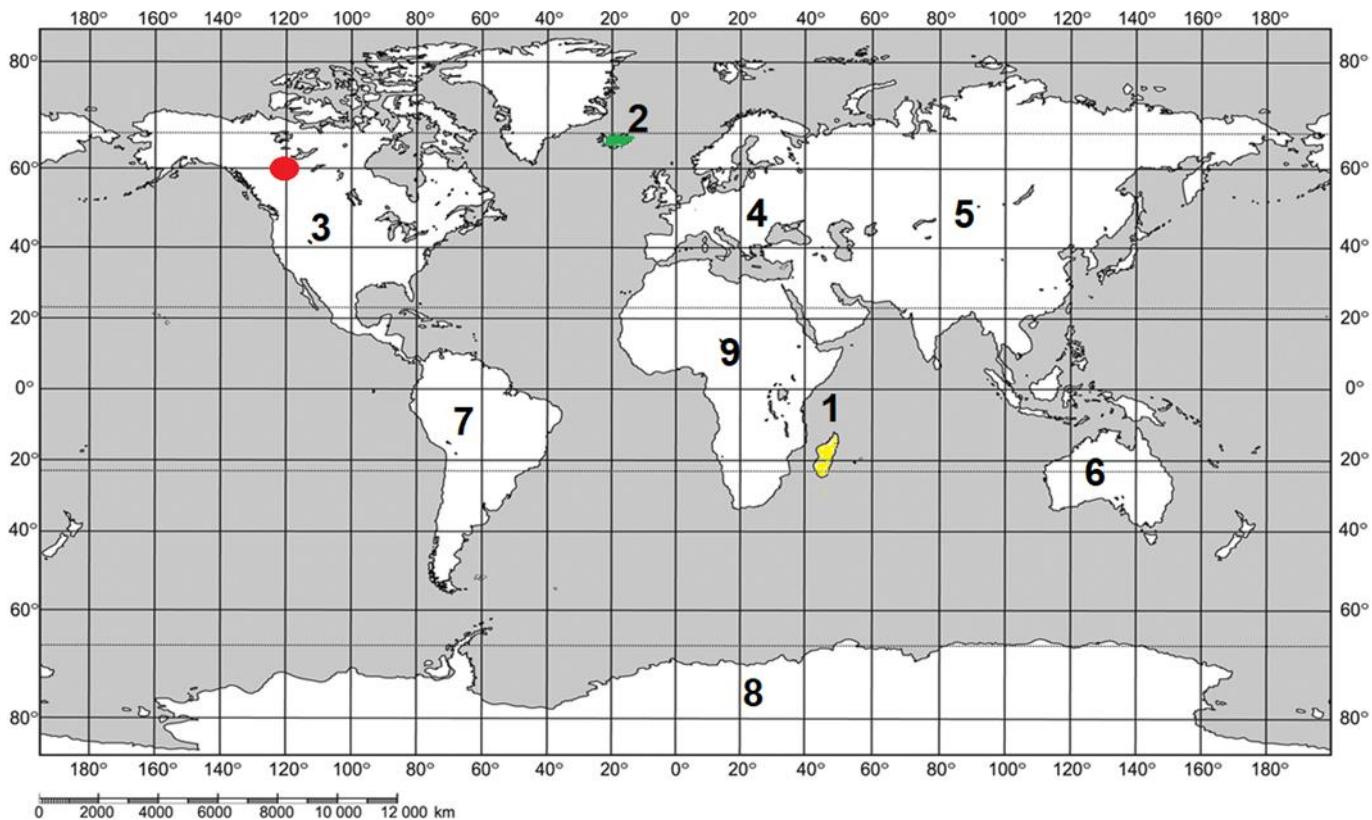
- 1** 1. Na listu za odgovore na pripadajuću crtu upiši naziv polutke na kojoj se nalazi najveći udio svjetskog mora. **Pazi, tri su crte višak.**

- 1** 2. Koliko iznosi relativna visina između točaka koje su na grafičkom prikazu označene brojem 1 i brojem 2?

SLJEDEĆA ČETIRI ZADATKA RIJEŠI POMOĆU PRILOŽENE KARTE SVIJETA.

1 3. Dva se kontinenta cijelom površinom nalaze na južnoj polutki. Površinom veći od ta dva kontinenta na priloženoj karti označen je brojem ___, a njegovo ime je _____.

3 4. Ime otoka ispunjenog žutom bojom i označenog brojem 1 je _____, nalazi se u oceanu čije je ime_____ ocean i pripada kontinentu koji je na priloženoj karti označen brojem ___, a njegovo ime je _____.

3 5. Ime otoka ispunjenog zelenom bojom i označenog brojem 2 je _____, nalazi se u oceanu čije je ime_____ ocean i pripada kontinentu koji je na priloženoj karti označen brojem ___, a njegovo ime je _____.

1 6. Odredi geografski smještaj mesta koje je na priloženoj karti označeno crvenom točkom.
Mjesto je udaljeno _____ od ekvatora i _____ od početnog meridijana.

SLJEDEĆI ZADATAK RIJEŠI POMĆU PRILOŽENOG GRAFIČKOG PRILOGA.

- 1** 7. Kojim brojem je označen crtež koji prikazuje neispravno ponašanje za vrijeme potresa?

1

2

3

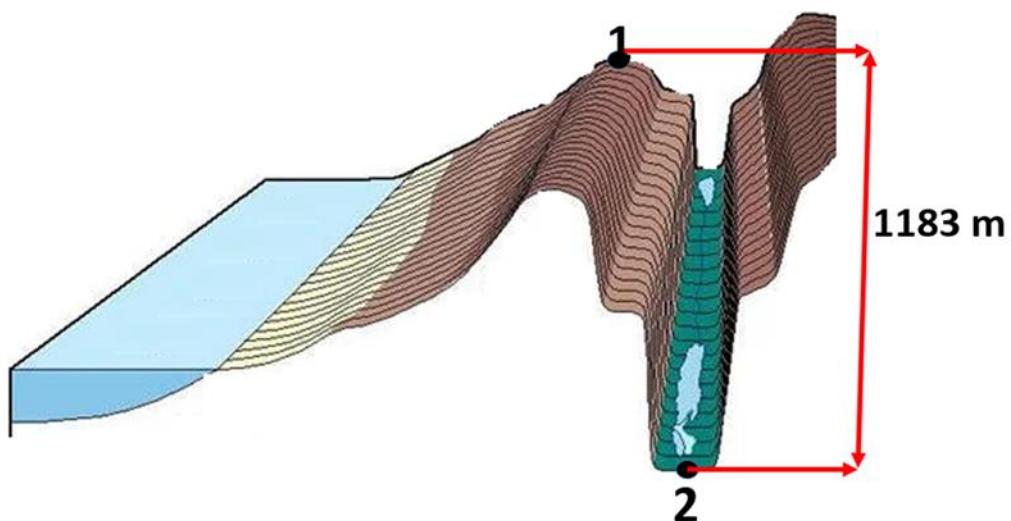
4

5

SLJEDEĆI ZADATAK RIJEŠI POMOĆU GRAFIČKOG PRILOGA.

- 1** 8. Koliko iznosi dubina mesta označenog točkom i brojem **2** ako nadmorska visina mesta označenog točkom i brojem **1** iznosi 754 m?

U SLJEDEĆEM ZADATKU DVA SU ODGOVORA TOČNA.

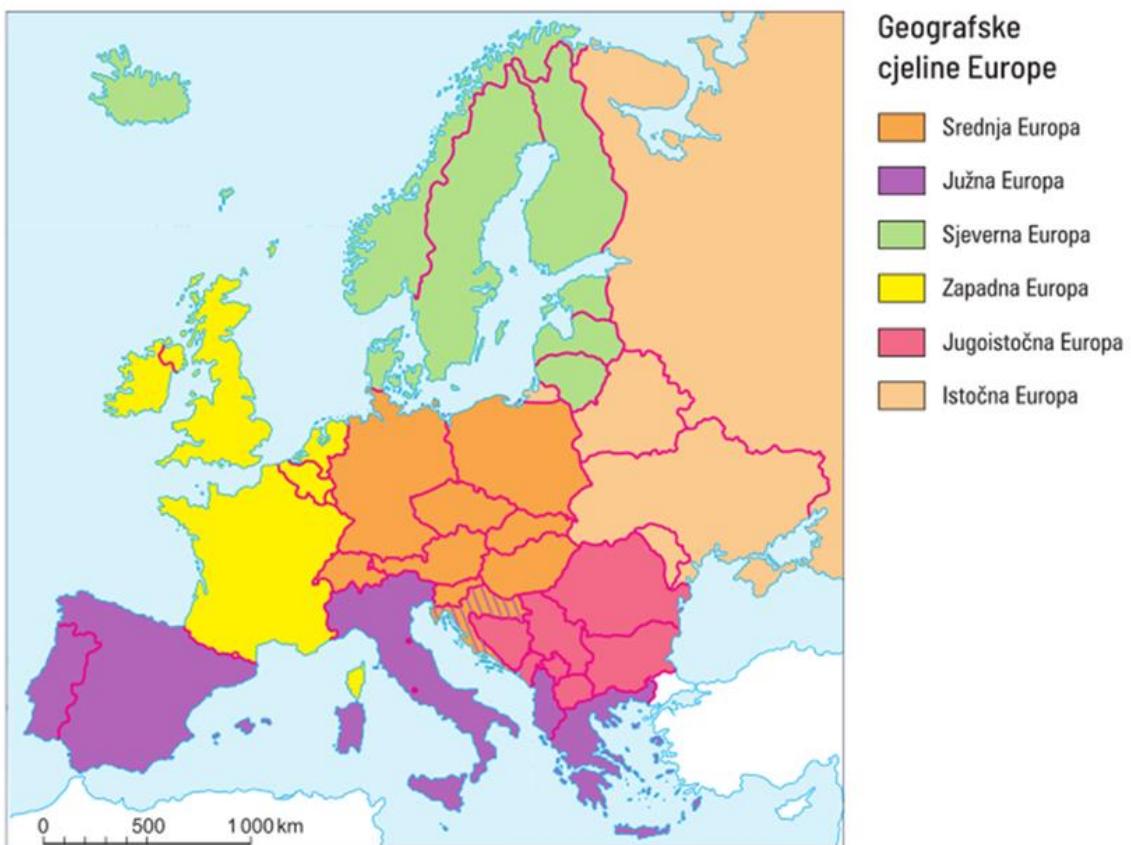
- 2** 9. Koje su tvrdnje o državnim granicama Hrvatske točne?

Kojim su slovima označene točne tvrdnje?

- a) Prirodna granica između Hrvatske i Bosne i Hercegovine prolazi Dinarom i Biokovom.
- b) Prirodna granica između Hrvatske i Mađarske prolazi Dravom i Savom.
- c) Jedina prirodna granica između Hrvatske i Srbije je Dunav.
- d) Prirodna granica između Hrvatske i Slovenije prolazi Murom i Dravom.
- e) Prirodna granica između Hrvatske i Crne Gore najdulja je granica Republike Hrvatske na kopnu.

SLJEDEĆI ZADATAK RIJEŠI POMOĆU PRILOŽENE KARTE EUROPE.

- 1** 10. Imena regija Europe kojima pripada Hrvatska obzirom na geografski položaj su
_____ i _____

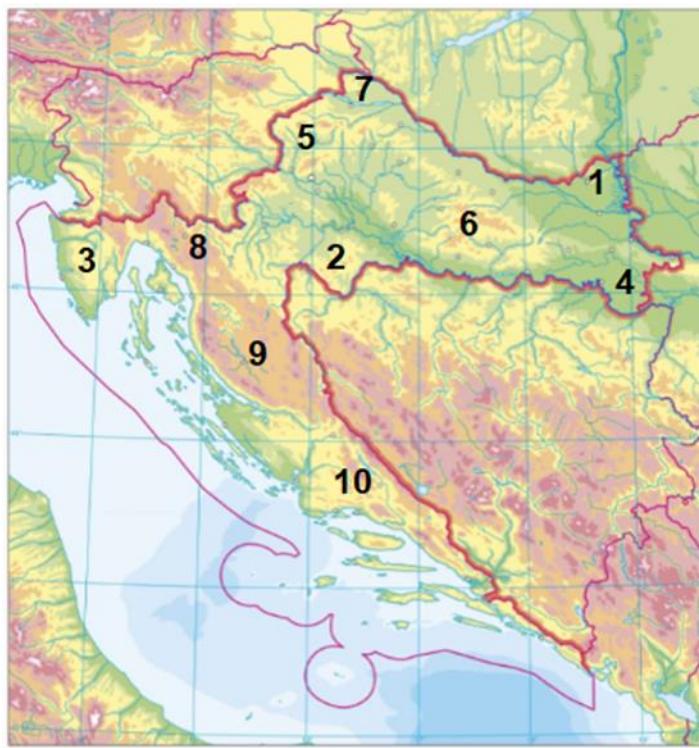
SLJEDEĆI ZADATAK RIJEŠI POMOĆU PRILOŽENE KARTE HRVATSKE.

- 2 11. Prometni pravac koji povezuje države Srednje Europe s državama Jugoistočne Europe označen je brojem _____ i naziva se _____ prometni pravac, a prometni pravac koji povezuje dvije najveće pomorske luke Hrvatske označen je brojem_____ i naziva se _____ prometni pravac.

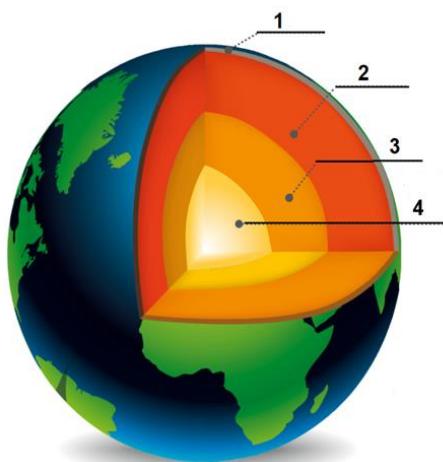
SLJEDEĆI ZADATAK RIJEŠI POMOĆU PRILOŽENE KARTE I FOTOGRAFIJE.

- [2]** 12. Autor stihova hrvatske himne je _____ (napiši ime i prezime), a spomenik himni nalazi se u Zelenjaku. Tradicijska regija u kojoj se nalazi Zelenjak na priloženoj je karti označena brojem _____, a ime te regije je _____.

**SLJEDEĆI ZADATAK RIJEŠI POMOĆU PRILOŽENOG CRTEŽA GRAĐE
ZEMLJE.**

- [2]** 13. Rastaljeni stijenski materijal visoke temperature nazivamo _____ i nalazi se u lupini označenoj brojem _____.

U TEKSTU SU TRI POGREŠNA POJMA. PRONAĐI IH I PREPIŠI NA LISTU ZA ODGOVORE U PRVI STUPAC TABLICE, A UZ NJIH U DRUGI STUPAC, U ISTOM REDU, UPIŠI TOČNE POJMOVE.

- [3]** 14. Vukomeričke gorice i Bilogora ubrajaju se u planine Panonske Hrvatske. Gorja su najstariji reljefni oblici u Panonskoj Hrvatskoj, a izdignuta su prije Dinarida. Ivanščica je gora čiji najviši vrh prelazi 1000 nadmorske visine, a ujedno je prirodna granica Hrvatske i Slovenije. Gore iznad 500 metara zbog klimatskih i reljefnih obilježja su gusto naseljene.

POGREŠAN POJAM	TOČAN POJAM

**SLJEDEĆI ZADATAK RIJEŠI POMOĆU PRILOŽENIH FOTOGRAFIJA I
DIJAGRAMA.**

- 3** 15. Ispuni tablicu na način da prirodno-geografskoj regiji Hrvatske u srednji i desni stupac pridružiš odgovarajući broj i boju.

1

2

3

Udio površine pojedinih prirodno-geografskih regija u ukupnoj površini Hrvatske

Naziv prirodno-geografske regije	Broj fotografije	Boja u dijagramu
Panonska (Nizinska) Hrvatska		
Primorska Hrvatska		
Gorska Hrvatska		

SLJEDEĆI ZADATAK RIJEŠI POMOĆU PRILOŽENIH FOTOGRAFIJA.

16. Kojim brojem je označen reljefni oblik koji je karakterističan za Primorsku Hrvatsku? ____

1

2

3

4

5

SLJEDEĆA DVA ZADATKA RIJEŠI POMOĆU PRILOŽENIH FOTOGRAFIJA.

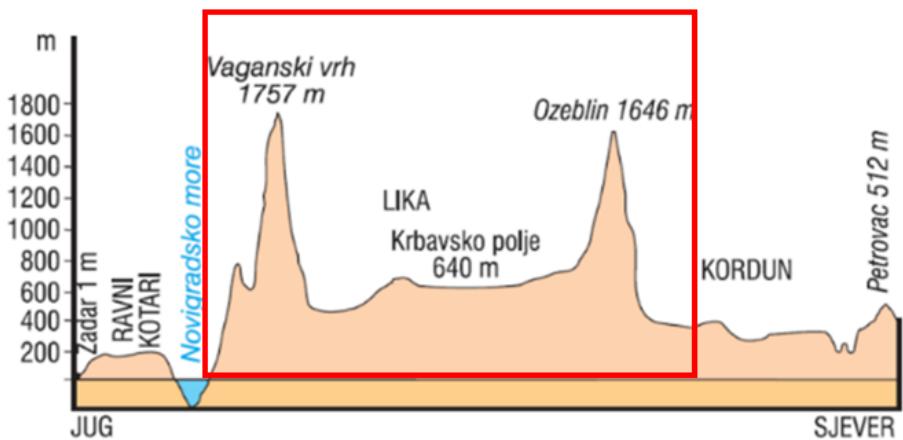
- 1** 17. Naziv reljefnog oblika označenog na fotografiji brojem 1 je _____.

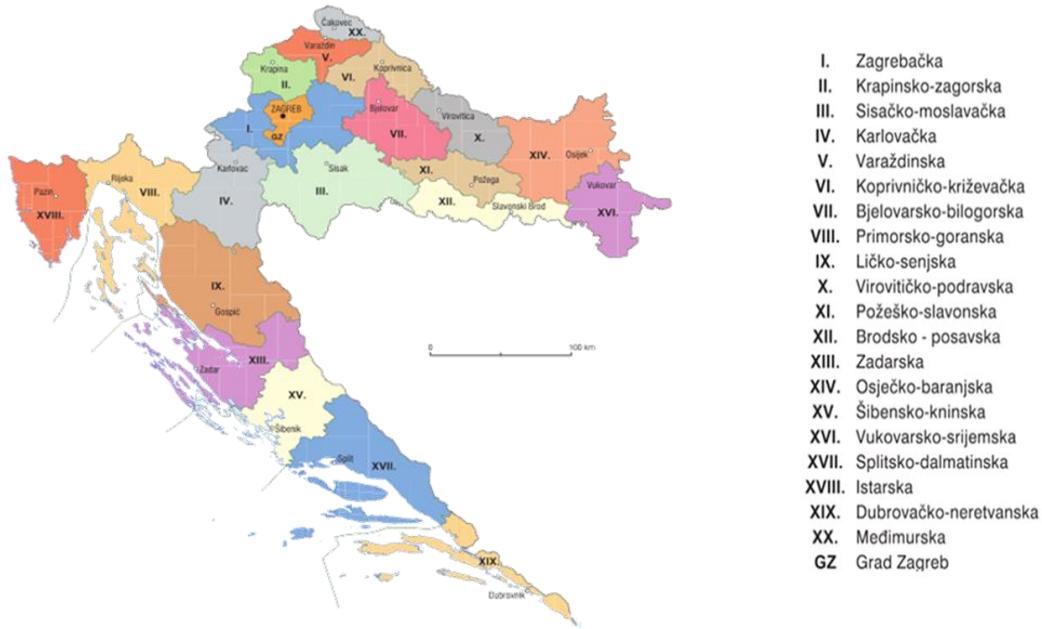
- 1** 18. Naziv reljefnog oblika prikazanog na fotografiji, a karakterističnog je za prostor Parka prirode Telašćica na Dugom otoku je _____ strmac.

SLJEDEĆA DVA ZADATKA RIJEŠI POMOĆU PRILOŽENOG DIJAGRAMA I GEOGRAFSKE KARTE.

19. Ime prirodnogeografske cjeline Hrvatske u kojoj se nalazi prostor koji je na reljefnom profilu uokviren crvenom bojom je _____.

20. U kojoj se županiji nalaze Vaganski vrh i Ozeblin?

- a) u Karlovačkoj županiji
- b) u Ličko-senjskoj županiji
- c) u Primorsko-goranskoj županiji
- d) u Šibensko-kninskoj županiji
- e) u Zadarskoj županiji

3

21. Na crtlu uz tradicijske regije Hrvatske upiši slovo uz reljefni oblik koji se u njoj nalazi te broj reljefnog oblika kojem pripada.

Pazi, jedno slovo i jedan broj su višak.

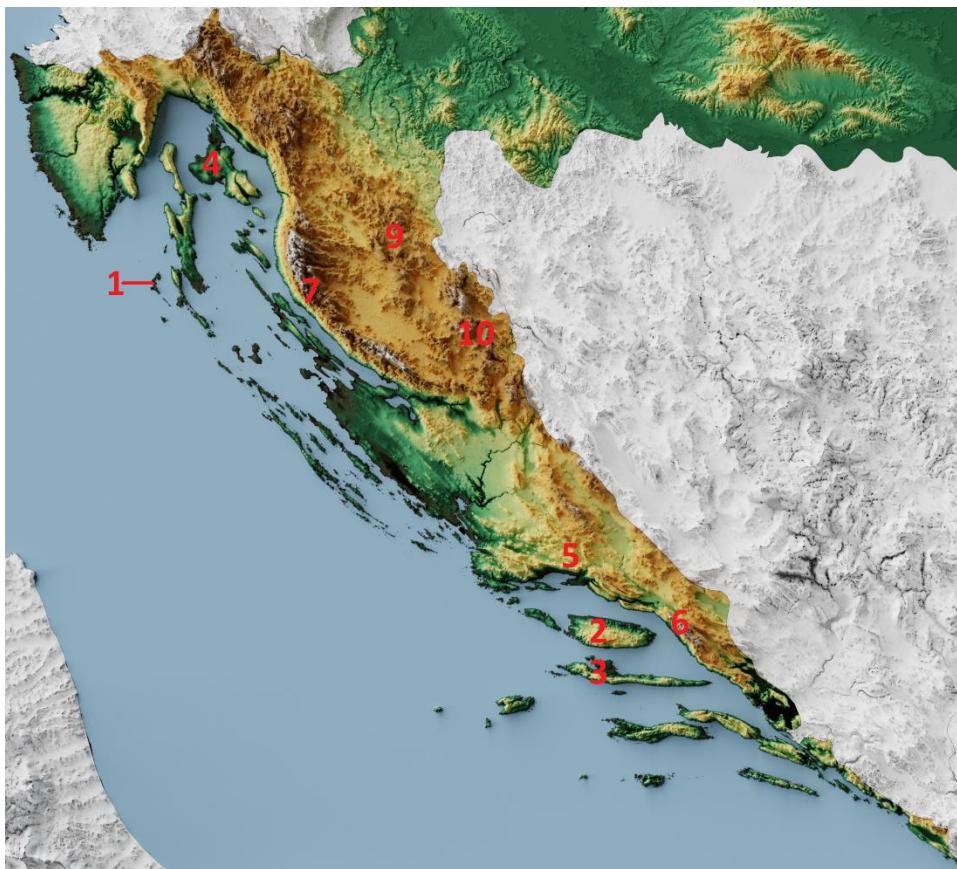
_____ Banovina	A) Bilogora	1) kotlina
_____ Podravina	B) Erdutski briješ	2) gora
_____ Slavonija	C) Maceljsko gorje	3) pobrđe
	D) Zrinska gora	4) praporna (lesna) zaravan

SLJEDEĆI ZADATAK RIJEŠI POMOĆU PRILOŽENE FOTOGRAFIJE.

1 **22.** Naziv reljefnog oblika prikazanog na fotografiji je _____.

SLJEDEĆA TRI ZADATKA RIJEŠI POMOĆU PRILOŽENE GEOGRAFSKE KARTE.

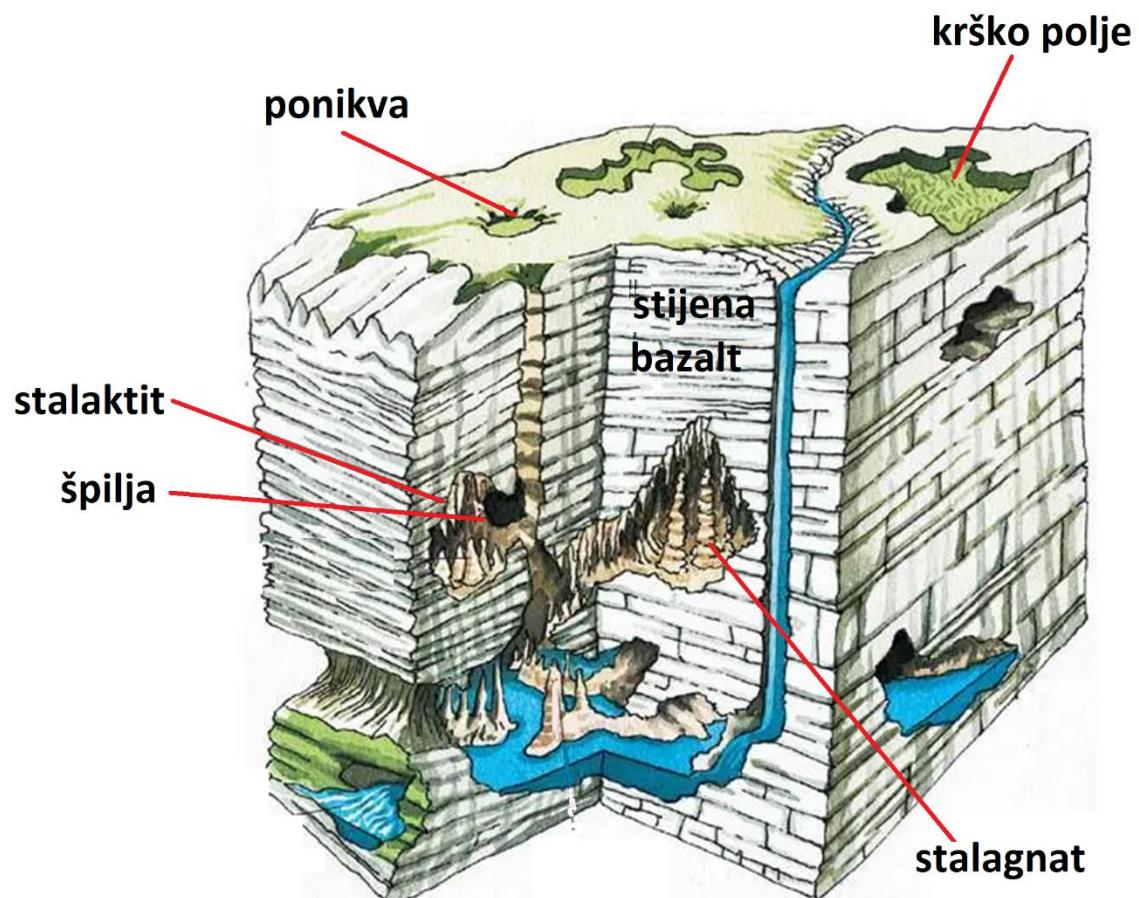

2 23. Ime najviše uzvisine hrvatskih otoka je _____, nalazi se na otoku čije je ime _____ i na karti je označena brojem _____.

1 24. Otok na kojem se nalaze velike naslage lesa ili prapora na karti je označen brojem _____ i njegovo ime je_____.

2 25. Najviša planina obalnog dijela Dalmacije na karti je označena brojem _____ i njeni imi je _____, a smještena je u županiji čije je ime _____ županija.

SLJEDEĆA DVA ZADATKA RIJEŠI POMOĆU PRILOŽENIH CRTEŽA.

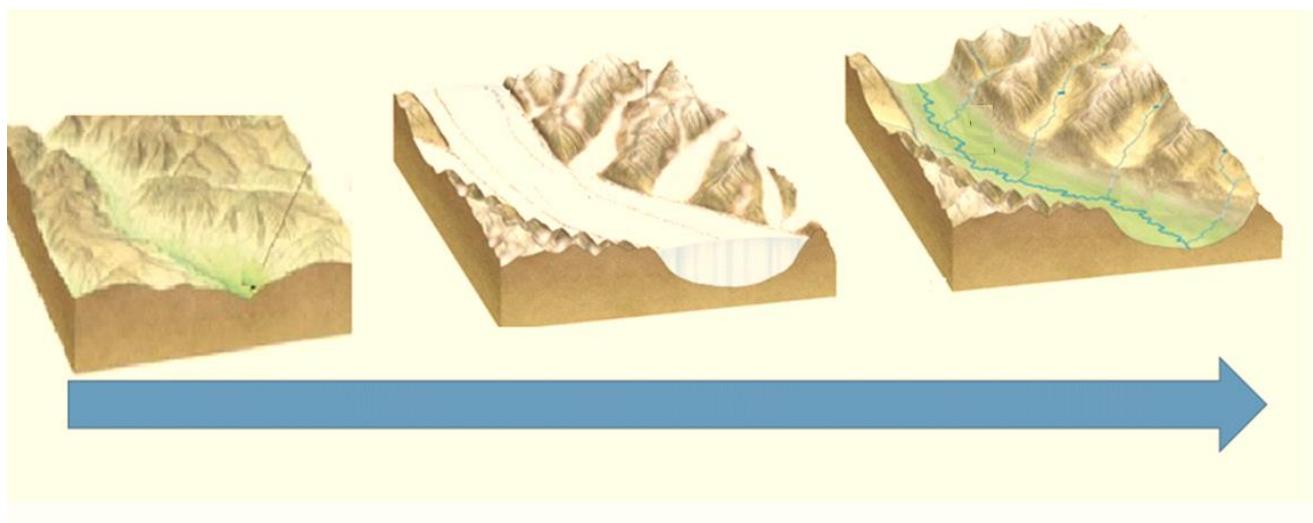
2

26. Na priloženom crtežu dva su pojma pogrešno upisana. U lijevi stupac upiši pogrešan pojam, a u desni točan pojam.

POGREŠAN POJAM	TOČAN POJAM

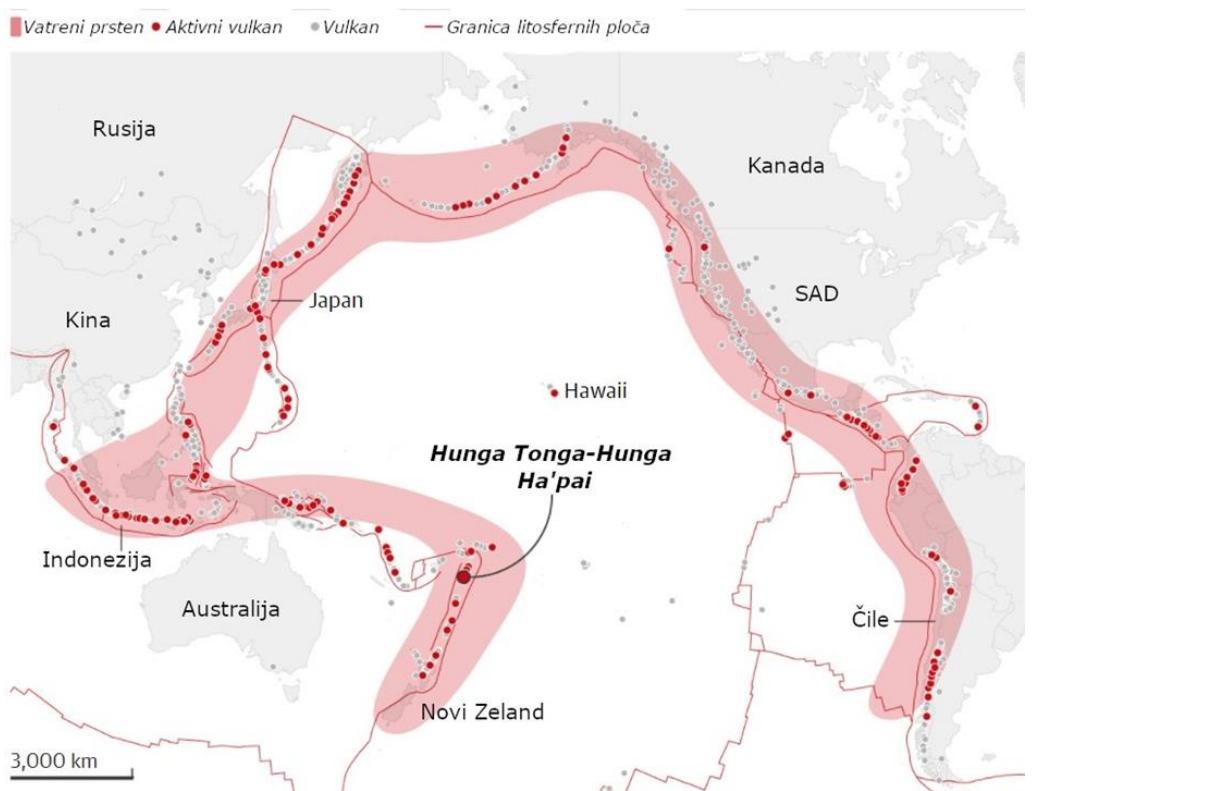
1

27. Dolina oblikovana procesom u prilogu naziva se _____ dolina.

SLJEDEĆI ZADATAK RIJEŠI POMOĆU PRILOŽENE GEOGRAFSKE KARTE I POLAZNOG TEKSTA.

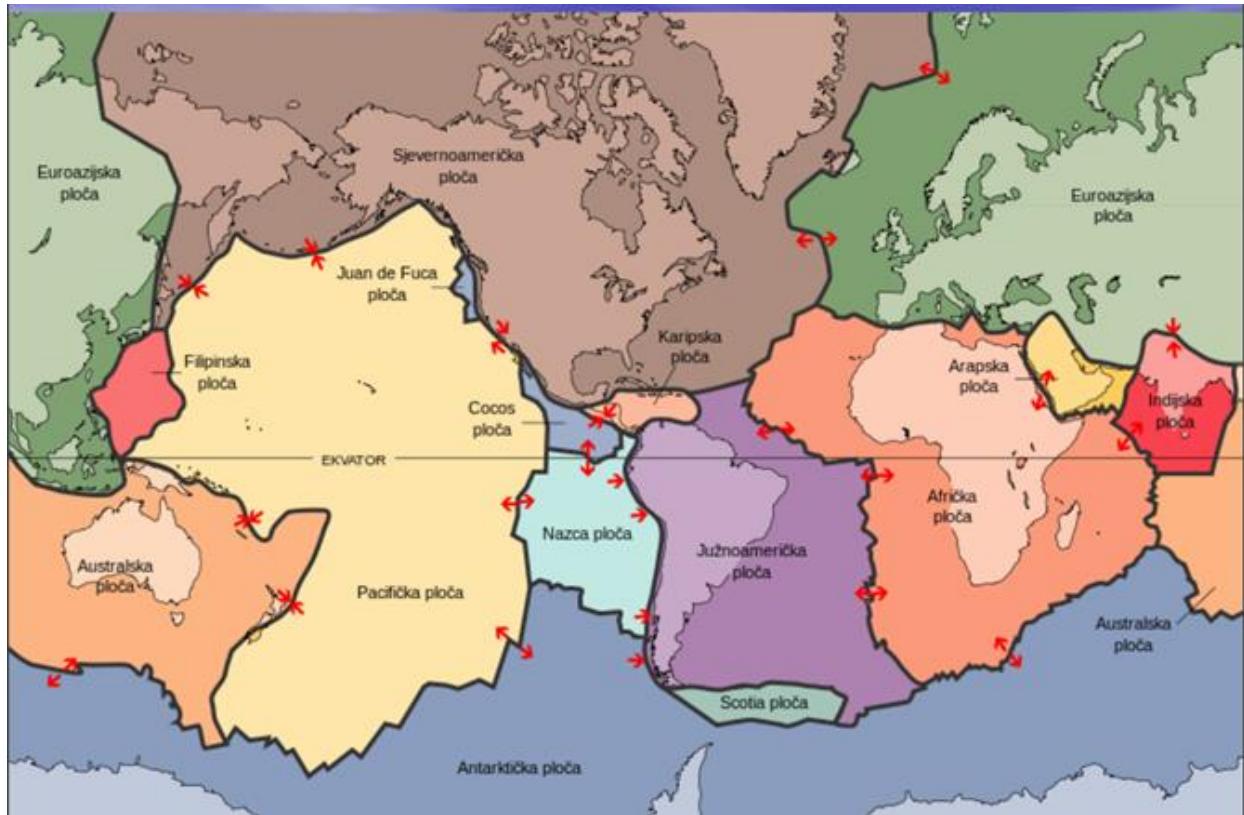
U subotu, 15. siječnja 2022. godine dogodila se erupcija podmorskog vulkana Hunga Tonga-Hunga Ha'apai. Znanstvenici smatraju da je erupcija najveći vulkanski događaj proteklih 30 godina. Otoče na kojemu živi oko 100 000 stanovnika prekrila je slojem otrovnog pepela, uništila usjeve i dva sela. Ogromni valovi stigli su i do tankera koji je iskrcavao naftu na obali države Peru u Južnoj Americi što je rezultiralo golemom naftnom mrljom duž obale i ekološkom katastrofom.

1 28. Ime oceana u kojemu se dogodila opisana erupcija vulkana je _____.

1 29. Naziv vala koji je prouzročio ekološku katastrofu u državi Peru je _____.

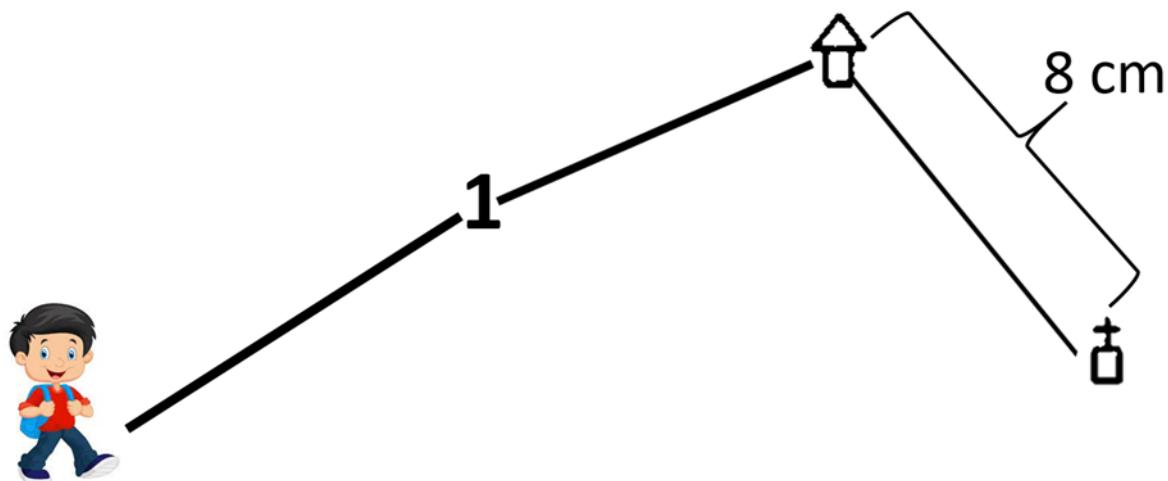
SLJEDEĆI ZADATAK RIJEŠI POMOĆU PRILOŽENE GEOGRAFSKE KARTE.

30. Koje su dvije tvrdnje o pomicanju litosfernih ploča točne?

- 2
- a) Na granici Antarktičke i Afričke litosferne ploče događa se podvlačenje.
 - b) Na granici Australske i Filipinske litosferne ploče nastao je Središnji atlantski hrbat.
 - c) Najviša planina na Zemlji nastala je sudaranjem Indijske i Euroazijske litosferne ploče.
 - d) Pacifička se ploča udaljava od Euroazijske litosferne ploče.
 - e) Podvlačenje Afričke litosferne ploče pod Euroazijsku litosfernou ploču uzrok je vulkanskih erupcija i potresa na području Južne Europe.

POSLJEDNJA DVA ZADATKA RIJEŠI POMOĆU CRTEŽA I POLAZNOG TEKSTA.

Marko je krenuo na put i uputio se prema dvorcu. Putem prema dvorcu prešao je prijevoj. Mjesto prijevoja na skici je označeno brojem 1. Nakon što je razgledao dvorac spustio se prema samostanu koji je od dvorca udaljen 4 km.

31. Kojim se topografskim znakom prikazuje prijevoj?

- 1**
- a)
 - b)
 - c)
 - d)
 - e)

32. Mjerilo u kojem je izrađena skica zapiši u obliku omjera (brojčano mjerilo).

_____.